

פרוטוקול מספר 21/א'
מישיבת הוועדה לענייני פנים
שהתקיימה ביום ג', ג' תמוז תשס"ז - 12.6.56
בשעה 09.15

י. ריפתין - היו"ר
ע. אסף
ד. הכהן
י. יהעיהו
ח. טאלח
י. שופמן

מזינת פנים:

מר הפנים - י. בר-יהודה
ד"ר קרסינגר - משרד הפנים
מר שי - משרד הפנים
מר גלט - משרד המשפטים

מר זמני:

ס. הירש - מנהל

חוק להארכת תוקף של תקנות שעת הירום (החזקת תעודת זהות והציתון).

סדר-היום:

פותח את הישיבה.

היו"ר י. ריפתין:

ברצוני לברך, בשם כל חברי הוועדה, את חבר הוועדה עמי אסף לרגל היבחרו לסגן שר החינוך והתרבות.

מכמה צדדים הגיעו תביעות להרחיב את תחולת התקנות גם על נשים. פרט לכך לא היו אמול כל טענות.

שר הפנים:

האם לא כדאי לקבוע סמכים אחרים שאזרח ישראלי נושא אתו, שאותם יוכל להציג במקום תעודת זהות? למשל: נהג שיש לו רשיון נהיגה עם תמונה ובה מצויין גם מספר תעודת הזהות.

ע. אסף:

אמול הוזכרה בכנסת גם בעיית שלושת החדשים, ורצוי היה שיהיה סמך יסביר זאת.

היו"ר י. ריפתין:

לענין הנשים, אם מעמידים לפני את הבעיה מבחינה עקרונית של הפליה - אין לי ברירה אלא להיכנע. אבל מבחינה מעשית זוהי הכבדת-יתר, ואם אין הכרח - לא כדאי להוסיף זאת. הכרח לגבי נשים עדיין לא נתגלה. עליכם גם לזכור שתעודות-הזהות של נשים משלמות הן ללא תמונה.

שר הפנים:

אם יתגבר מעל לכל טפק שהדבר לא דרוש - אתנגד להרחיב זאת גם על נשים, כי רצוי תמיד לפטור חלק מן האזרחים מהכבדה, אם הדבר אפשרי. הטאלח היא אם אמנם אין הדבר מקטוגלי לגבי טרגלות וכדומה.

ע. אסף:

או לגבי טרגל הטתלבש בבגדי אשה.

י. שופמן:

בסקרה כזה הוא יוכל לשאת תעודה ללא תמונה. אני רואה בענין זה של החזקת תעודת-זהות ע"י נשים דבר בפני עצמו, נוסף לטעמים הבטחוניים. לדעתי צריך אדם תמיד לשאת עמו תעודת זהות.

י. יהעיהו:

לשיבת ועדת הפנים
12.6.56

שר הפנים:
הבעיה כולה דנה בשעת חירום בלבד, והחוק הוארך
לטסה חדשים. הכנסת הנסים הערביות למשל עלולה
להכביד מאוד טבחינה אדטיניסטרטיבית, בעוד שהסיכון הבטחוני הוא טיניסלי,
אם כי אין לומר שאיננו קיים כלל. אבל הרי יש ענין של פרופורציה.

היו"ר י. ריפתי:
אני מציע להסאיר את בעיית הנסים פתוחה, ונשוב
לדון בה אם יהיה צורך להאריך את החוק כתום חצי
השנה.

שר הפנים:
טר גלס מציע להוסיף בחוק את הטלה "לשאת", נוסף
לטלים "להחזיק ולהציג". משו' שמסרד הבטחון סוען
סיכול אדם לומר לסוטר הצוצר אותו: אני מחזיק את התעודה - אבל בביתי;
אני טוכן להציגה - בוא אתי לביתי ואציג אותה לפניך. לכן צריכה גם
להיות חובה של נשיאת התעודה.

נוסף לכך הכנסנו לחוק הזה את ראש הרשות המקומית
כאדם הרשאי לעצור אדם ולדרוש תעודה, משום שדוקא במקומות המרוחקים לא
תמיד יש שוטרים, ולכן רצוי שאדם בעל עמדה ציבורית, כמו ראש הרשות
המקומית, תהיה לו הסמכות הזאת.

- הנדל"ט:** (1) לקבל את הצעת היו"ר לפיה יודיע בכנסת
שהכרעה בענין הנסים נדחתה, ואם יתברר
כעבור חצי שנה שיש צורך לשוב ולהאריך
את החוק, יחזור לדון אז בענין זה;
(2) לקבל את הצעת שר גלס להוסיף את הטלה
"לשאת", נוסף לטלים "להחזיק" ו"להציג".

י. שופמן:
בחוק כתוב "תעודת זהות" ואילו על התעודה כתוב
"פנקס זהוי". האם לא יכולים להתעורר סיבוכים
חוקיים סביב ההבדל הזה?

שר גלס:
פנקס הזיהוי הוצא עפ"י תקנות שעת חירום,
שהוחלפו אח"כ ע"י פקודת טרשם התושבים. שם
נקראה התעודה "פנקס זיהוי". יש הוראת טעבר בפקודת טרשם התושבים הטסווה
את פנקס הזיהוי לתעודת הזהות.

שר הפנים:
בענין שלושת החדשים: תייר הופך להיות מושב
רק לאחר שנמצא בארץ כחוק למעלה מסלושה חדשים.
כלומר: גם הנוסח הקיים לא מחייב אותו בנשיאת תעודת זהות. אבל אם קיבל
רשות לשהות בארץ ארבעה חדשים, הרי בחודש הרביעי הוא צריך כבר להיות
טצוייד בתעודת זהות, אחרת הוא עובר על החוק. לכן הוכנס התיקון האומר
שמספיק אם יתן התייר את הפספורט שלו. כי עד שלושה חדשים גם לפי החוק
הזה אין הוא חייב לשאת תעודת זהות.

הנדל"ט: לקבל את הצעת שר הפנים בענין שלושה
חדשים כפי שהוצעה.

שר הפנים:
בענין הרשות לשאת תעודות אחרות במקום תעודת
זהות - אני מציע לא להרשות מטסכים אחרים, אולי
פרט לתעודת חבר כנסת. כי השוטרים אינם בוגרי אוניברסיטה, ואין להן דבר
יותר מסוכן מאשר לסטור לכל שוטר וכל חייל במילוי תפקידו (ו"כל חייל"
כולל גם אדם שאינו יודע לקרוא היטב) סטכות לקבל תעודות שונות. נוסף
לכן, גם כשטאפשרים לאדם לשאת תעודה אחרת הרי מחייבים אותו בכל זאת
לשאת תעודה כלשהי, ומוטב שיחייבו אותו לשאת דוקא את תעודת הזהות. כי
בטקרה של תעודת נהגות למשל, לא כל שוטר וחייל יכול לדעת אם יש לאותה
תעודת-נהגות תוקף, או טתי נטמיים תקפה. על-ידי ריבוי התעודות טבלבלים
גם את החייב בנשיאת התעודות, שלא ידע איזו תעודה טותר לו לשאת במקום
תעודת זהות ואיזו לא, וגם את מי שבודק את התעודות. כי מה יהיה הדין
למסל לגבי תעודה של חבר הסתדרות או חבר טפלגה? לכן, פרט ליוצא טן הכלל
של תעודת חבר כנסת, הייתי טבקש שלא לאפשר טום תעודה אחרת.

ד. הבהגות:
 השאלה איננה שאדם חייב יהיה בלאו הכי לשאת תעודת בכיסו. הבעיה היא שתעודת אחרת שאדם נושא אותה יש לה יעילות, בעוד שתעודת הזוהרת אין כל יעילות. למשל: אין אדם יכול לנהוג על-פי תעודת-זהות, אבל הוא יכול להזדהות בעזרת תעודת הנהגות. את תעודת הזוהרת הוא יכול לשכוח על נקלה בעוד שאת תעודת ההסתדרות, למשל, לא ישכח לקחת אתו כשהוא נוסע לעיר אחרת, כי ידע שאם יחלה לא יוכל לקבל שרות בקופת-חולים בלי פנקס ההסתדרות. אני מבין את הקושי שבהרבה מיני תעודות, אבל מדבר אחד אני מזהיר: חלילה לכם לעשות את היוצא-טן-הכלל לגבי תעודות חבר כנסת. חלילה לכם לעשות אפליה כזאת בסעה שאין אתם מקבלים תעודת זהות. אם אין מאפשרים לאף אחד - אין לאפשר גם לחברי כנסת. נוסף לכך, בתעודת הנהיגה יש מספר תעודת הזוהרת, בעוד שתעודת חבר כנסת אין.

ז. שופט:
 אני מציע להרחיב את התעודות רק לתעודות הסוציות ע"י רשות מסלחית, עם תפוזות: תעודת הזוהרת, תעודת נהיגה, ופנקס פילואים או פנקס יוצא-צבא, שהוא בדרך-כלל פנקס הסוציא בקפדנות יותר רבה מפילו שתעודת הזוהרת. לרשימה זו אפשר להוסיף גם את תעודת חברי הכנסת.

ער הפנים:
 אני סוכן להסכים לתוספת של פנקס המייצבות צבאי. הייתי סוכן מפילו לומר: רק פנקס צבא, אלא שלא לכל האנשים יש פנקס כזה.

ז. שופט:
 אני סוכן לסחוק מהצעת את פנקס הנהגות.

ד. הבהגות:
 אני עומד על התנגדותי לתעודת חברי הכנסת, מסום שאין בה מספר תעודת הזוהרת.

ער הפנים:
 לחברי הכנסת יש חסינות, וכל זמן שאינך מבטל אותה אתה חייב לכבד אותה.

היגור י. ריפתון:
 אפשר להעיר את תשומת-לב נשיאות הכנסת לפרטי התעודה של חבר הכנסת.

ז. שופט:
 אני עומד על הצעתי בענין תעודת הנהגות. כי השאלה היא למי תיגרם יותר הכבדה: האם לנושא התעודה במקרה שיהיה חייב להציג רק תעודת זהות, או לבזק התעודה במקרה שיצטרך ללמוד עוד תעודה אחת. הטענה היחידה היא שאת תעודת הזוהרת צריך לחדש. אבל אם אדם טראה תעודת-נהגות מיושנת, אזי מיושנת רק לגבי הנהיגה ולא לגבי הזוהרת. יכולה אמנם להיות טענה שטאחר שהתעודה מיושנת, הרי מחזיק התעודה השליך אותה, ומישהו אחר הרים אותה והחליף בה את התמונה. אבל קשה להכניס תמונה חדשה בצורה שהחותמת תישאר שלמה. לכן אני חושב שיש לאשר תעודה כזאת שיש בה תמונה ומספר תעודת הזוהרת.

ער הפנים:
 במקרה כזה, סרוע אי-אפשר להוסיף גם את בעלי הפנקסים הרשמיים הניתנים ע"י משרדי ממשלה, עם תמונה ומספר תעודת הזוהרת, רשיון כניסה לנטל למשל? ע"י ריבוי התעודות אתה רק מבלבל את האנשים.

ער שני:
 תעודות נהגות יכולות להיות ל-20-30 אלף איש, מספר שאינו עולה על 3%. לא צריך לבלבל את יתר 97 האחוזים בגלל 3 אחוז אלה.

ד"ר קרטינגר:
 התקנות הללו באו לחדש פרט אחד במרשם התושבים: שם כתוב שכל אדם מגיל 16 "רשאי" לשאת תעודת זהות, וכאן באים לומר שהוא "חייב" לשאתה. טאחר שהתקנות הללו באו להכביד ולא להקל, אין טעם להוציא מהתקודה כל מיני קטיגוריות. לכן הייתי מציע לא להוסיף שום דבר על תעודת הזוהרת.

- הדו"ט:
- (1) לאפשר לאדם לשאת בטקום תעודת זהות, תעודת סילואים או פנקס יוצא צבא, זאת תעודת חבר הסטסלה או חבר הכנסת.
 - (2) אם יתיה צורך להצדיק שנית את תוקף החוק כעבור חצי שנה, תחזור הוועדה או לדון בענין תעודות הנהגות.
 - (3) לאשר את החוק בתוספת התיקונים שנתקבלו.

(הישיבה נועלה בשעה 10.00)